



**Kontor/initialer:** Center for Fiskeri/ PBJE

**Sagsnr./dok.nr.:** 2012-02173/146514

**Dato:** 16.oktober 2012

## REFERAT

### Ekstraordinært møde i Udvalget for Muslingeproduktion den 5. september 2012

#### Deltagere:

NaturErhvervstyrelsen,

Center for Fiskeri

Jakob Munkhøj Nielsen (formand), Anja Gadgård Boye, Pernille Birkenborg Jensen (ref.)

Center for kontrol (fiskeri)

Søren Palle Jensen, Stig Prüssing

Naturstyrelsen

Lars Rudfeld

DTU Aqua

Per Dolmer, Mads Christoffersen

Dansk Skaldyrcenter

Jens Kjærulf Petersen

Danmarks Fiskeriforening

Jan Hansen, Kaj Møller Jensen, Henrik S. Lund

Konsumfiskeindustriens

Arbejdsgiverforening

Søren Mattesen, Jesper Toft

Brancheforeningen Dansk Skaldyropdræt

Lars Erik Holtegaard

Dansk Akvakultur

Niels Henrik Henriksen

Dansk Seafood Association

Christian Brink

Dansk Ornitologisk Forening

Knud Flensted

Danmarks Naturfredningsforening

Henning Mørk Jørgensen

WWF

Mette Blæsbjerg

#### Dagsorden

1. Velkomst v/ formand Jakob Munkhøj Nielsen
2. Drøftelse af egenkontrol ved opdræt af muslinger og østers i vandsøjlen
  - a) Drøftelse af forslag til ny model for egenkontrol v/Jens Kjærulf Petersen
  - b) Drøftelse af prøvetagning og analyse af udtagne prøver v/Stig Prüssing
3. Drøftelse af konsekvensvurderinger for hhv. Løgstør Bredning og Lovns Bredning
  - a) Præmisser for konsekvensvurderingerne v/ Anja Boye
  - b) Gennemgang af de to konsekvensvurderinger v/ Per Dolmer

- c) Drøftelse af eventuelle høringssvar til de udsendte konsekvensvurderinger
- d) Drøftelse af NaturErhvervstyrelsens vilkår til fiskeri efter blåmuslinger v/ Søren Palle Jensen
- 4. Drøftelse af østersfiskeri i Limfjorden
  - a) Gennemgang af østersbestandens status og udvikling de senere år v/ Per Dolmer
  - b) Drøftelse af NaturErhvervstyrelsens forslag til kvote for 2012/2013-sæsonen v/ Anja Boye
- 5. Orientering om kommunalt ønske om erhvervsmæssig udnyttelse af stillehavsøsters i Vadehavet v/ Pernille B. Jensen
- 6. Evt.

## **Referat**

### **Ad 1. Velkomst v/ formand Jakob Munkhøj Nielsen**

Jakob Munkhøj Nielsen bød velkommen til mødet, der var indkaldt med henblik på, at drøfte de udarbejdede konsekvensvurderinger for muslingefiskeri i habitatområderne Løgstør- og Lovns Bredning, forslag til ny model til egenkontrol i opdrætsanlæg, samt østersfiskeri i Nissum Bredning.

Der var en generel utilfredshed hos Danmarks Fiskeriforening (DF) og Konsumfiskeindustriens Arbejdsgiverforening, over den sene udsendelse af mødematerialet i relation til østersfiskeri i Nissum Bredning - samt den manglende rundsending af organisationernes høringssvar til mødekredsen.

Jakob bød velkommen til Christian Brink, som er nyt medlem i udvalget, og repræsenterer Danish Seafood Association.

Dagsordenen blev godkendt, og der var efterfølgende en kort præsentationsrunde.

### **Ad 2. Drøftelse af egenkontrol ved opdræt af muslinger og østers i vandsøjlen**

#### **a) Drøftelse af forslag til ny model for egenkontrol v/Jens Kjærulf Petersen**

Jens Kjærulf orienterede om udviklingen af en ny prøvetagningsmodel til egenkontrol i opdrætsanlæg.

På baggrund af ønske fra de daværende amter, om muligheden for at registrere de påvirkninger, som opdrætsanlæg evt. måtte have på bundfauna og sediment, blev der i 2004 i alle opdrætsstilladelser indført vilkår om udtagelse af egenkontrolprøver. Prøverne sammenlignedes med resultater fra prøver udtaget på referenceområder i nærheden af anlæggene. Notat fra DHI (2009) påpeger imidlertid, at prøvemethoden som anvendes, ikke giver et retvisende billede af påvirkningerne, idet fysiske forhold som dybde, strøm og bundtype samt produktionsmængde og placering ift. referencestation kan overskygge effekten af muslingeopdrættet.

Muslingeudvalget valgte i 2010, at suspendere prøveudtagningsmodellen indtil en ny og mere retvisende model var påvist, og for at spare opdrætterne for udgiften til prøvetagningerne i denne periode. På anmodning

fra NaturErhvervstyrelsen, har DSC oparbejdet udvalgte bundprøver med henblik på at udfærdige forslag til ny model for fremtidig egenkontrol.

I den ny model lægges der op til, at sulfid-metoden er at foretrække fremfor den tidligere model med anvendelse af bundfaunaprøver. I den ny model analyseres prøver for tørstof, glødetab, totalfosfor og kvælstof (se uddybning af prøvetagningen i "Prøver af bentisk fauna som egenkontrol ved opdræt af muslinger og østers i vandfasen", som er en del af det udsendte mødemateriale). Modellen er dog svær at anvende i kystnære områder pga. udledning af næringsstoffer. Det er nødvendigt, at måle i umiddelbar nærhed af anlægget, for at kunne isolere effekten.

Per Dolmer bemærkede at de indsamlede bundprøver, var karakteriseret ved at være både arts- og individfattige, hvilket skyldes vanddybden, hvor prøverne er taget.

Lars Holtegaard mente, at der er et mindre designproblem ved modellen, idet denne ikke tager højde for evt. skråninger under anlæggene. Det er derfor afgørende, at modellen tager højde for dette, når der skal udvælges prøvetagningspunkter.

Jens Kjærulf bemærkede hertil, at idet der gøres brug af den mest følsomme parameter - sulfid, er det i iltsvindsområder vilkårligt hvor prøverne vælges at blive udtaget.

#### **b) Drøftelse af prøvetagning og analyse af udtagne prøver v/Stig Prüssing**

Stig Prüssing oplyste, at den foreslåede model netop nu afprøves i Horsens Fjord. Den videre proces med modellen vil dels afhænge af udkommet af forsøget i Horsens Fjord, og dels en afklaring med kommunerne og deres krav og rolle i processen. Kommunerne har siden suspendering af den tidligere anvendte model, ikke udvist ønske om disse data.

Såfremt der er bemærkninger til modellen og det videre arbejde, bedes disse stiles til NaturErhvervstyrelsen, Center for Kontrol, indenfor 14 dage efter modtagelse af mødereferatet.

Niels Henriksen bemærkede hertil, at det er vigtigt at afklare. 1) hvad der præcist ønskes med egenkontrollen, 2) hvornår er prøverne repræsentative, 3) hvor stor variation kan tillades, 4) hvor skal prøver tages, og 5) hvad data skal anvendes til, inden der indføres regler for opdrætterne.

Jakob Munkhøj Nielsen opsummerede, at præsentationen af modellen for egenkontrol var medtaget på dagens møde udelukkende med henblik på at høre synspunkter i relation dertil. Der udestår stadig en afklaringsproces, inden det videre arbejde med bl.a. kommunerne kan lægges fast.

#### **Ad 3. Drøftelse af konsekvensvurderinger for hhv. Løgstør Bredning og Lovns Bredning**

Jakob Munkhøj Nielsen orienterede indledningsvist for så vidt angår muslingefiskeri om, at NaturErhvervstyrelsen har besvaret den supplerende åbningskrivelse fra Kommissionen, og besvarelsen er opsummeret i notatform, som er sendt til Folketinget og nu er at finde på Folketingets hjemmeside. Kommissionens svar forventes dog ikke at være nært forestående. Konkret efterspørger Kommissionen mere information om områdernes bevaringsmålsætninger og opgørelsen af de kumulative effekter, som fiskeriet

har på områdernes udpegningsgrundlag – særligt de marine naturtyper. Endeligt efterlyser Kommissionen mere gennemsigtighed i forhold til ministeriets vurdering af områdernes integritet. Arbejdet med formulering af en muslingepolitik blev igangsat før sommerferien. Kommissionen har været indstillet på at afvente denne proces.

Der har været drøftelser af en fremtidig muslingepolitik for Danmark i regeringens ordførerkreds. Fokus er på kumulative effekter. Der ses positivt på flerårige forvaltningsplaner, men drøftelserne er endnu ikke afsluttede.

#### **a) Præmisser for konsekvensvurderingerne v/ Anja Boye**

Anja Boye oplyste, at der er ansøgt om fiskeri efter blåmuslinger: 7.000 tons i Lovns Bredning og 30.000 tons i Løgstør Bredning, inklusive 5.000 tons til omplantning i begge områder. DTU Aqua er blevet bedt om at konsekvensvurdere dette fiskeri samt opgøre fiskeriets kumulative effekt.

I overensstemmelse med rulleplanen, blev der afholdt møde med DTU Aqua og erhvervet d. 4. juni 2012, hvor de indsendte fiskeplaner bl.a. blev drøftet. DTU Aqua oplyste på mødet, at bestanden af blåmuslinger i Limfjorden er faldet med 22 % siden sidste år. I Løgstør og Lovns Bredning fandtes henholdsvis et fald på 42 og 48 %. Som følge heraf vurderede DTU i juni, at en kvote på de ansøgte 30.000 tons blåmuslinger i Løgstør Bredning, ikke være bæredygtigt for bestanden. En samlet kvote på 18.000 tons vurderes ifølge DTU Aqua at være bæredygtigt, og såfremt der ikke opstår iltsvind henover sommeren, vil en kvote på i alt 25.000 tons være bæredygtig.

Den endelige vurdering af, om der kan gives tilladelse til fiskeri i de to habitatområder tager udgangspunkt dels i de udarbejdede konsekvensvurderinger samt i NaturErhvervstyrelsens samlede vurdering af fiskeriets påvirkning af områdernes integritet, som tager udgangspunkt i opgørelsen af de kumulative påvirkninger samt vilkår til fiskeriet.

#### **b) Gennemgang af de to konsekvensvurderinger v/ Per Dolmer**

Per Dolmer orienterede om, at DTU Aqua i år er blevet anmodet om, at vurdere påvirkningen af ålegræs ved dybdegrænser på hhv. 3, 4 og 5 meters dybde ud fra en risikobaseret tilgang, samt at opgøre den kumulative effekt fiskeriet måtte have for de 4 mest væsentlige økosystemkomponenter for vurdering af marine naturtypers bevaringsstatus (muslingebestanden, ålegræs, makroalger og bundfauna). Kriterierne for udfærdigelsen af vurderingerne har ellers været som sidste år. Beregningerne der er foretaget inkluderer ikke omplantningsfiskeri.

##### *Lovns Bredning*

Fiskeri efter 7.000 tons blåmuslinger (inkl. 5.000 til omplantningsfiskeri) vurderes at være bæredygtigt for bestanden. Med en dybdegrænse på 5 meter vil det ansøgte fiskeri ikke påvirke ålegræs i sin nuværende udbredelse samt mulighed for udbredelse ud til 4,1 meter, som er miljømålet i henhold til vandplanen for området. I dag er ålegræs i Lovns Bredning udbredt ud til ca. 2,7 meter og enkelte steder ud til 5 meter. Ligeledes vil en dybdegrænse på 5 meter bevirke, at det ansøgte fiskeri ikke vil påvirke makroalger i sin nuværende udbredelse. Makroalger er i Lovns Bredning alene udbredt til 5 meter. Fiskeri efter de 7.000 tons blåmuslinger vil ikke påvirke sigtddybden eller de arter, som er på udpegningsgrundlaget.

Sten er sammen med skaller vigtige substrater, som kan påvirke udbredelsen af makroalger og bunddyr negativt. Krav om anvendelse af den lette skraber har medført, at antallet af landede sten er væsentlig reduceret i forhold til forrige sæsoner. I henhold til konsekvensvurderingen fjernes skaller ikke i væsentligt omfang. Muslingefiskeri vil påvirke bundfaunaen i de områder, som befiskes. Det ansøgte fiskeri vil påvirke ca. 3,4 % af Lovns Bredning. Bundfaunaen i Lovns Bredning vil med den relative lave arealmæssige påvirkning, som fiskeriet vil have, have mulighed for at gendanne sig.

Den kumulative påvirkning er for alle økosystemkomponenter væsentlig under 10 %. Den højeste påvirkning er for makroalger, som med en dybdegrænse på 5 meter ikke påvirkes af det planlagte fiskeri for 2012/2013 sæsonen, da makroalger alene er udbredt på vanddybder under 5 meter.

Eutrofiering og resuspension er andre parametre, som kumulativt i sammenhæng med muslingefiskeri kan have en effekt på områdets miljø, og især ålegræssets mulighed for udbredelse. I sommerperioden, hvor der kan forekomme perioder med eutrofe forhold med iltsvind, kan resuspension som følge af muslingefiskeri have en effekt i forhold til sigtddybde. Forstyrrelser i forhold til havpattedyr og havfugle kan kumulativt i relation til andre menneskeskabte aktiviteter medføre forstyrrelser. Denne vurderes at være beskeden som følge af dybdegrænsen, og det lave antal fartøjer som samtidigt må fiske pr. produktionsområde.

#### *Løgstør Bredning*

DTU Aqua vurderer, at et fiskeri efter i alt 25.000 tons blåmuslinger inkl. omplantningsfiskeri er bæredygtigt for bestanden. Med en dybdegrænse på 5 meter vil det ansøgte fiskeri ikke påvirke ålegræs i sin nuværende udbredelse samt mulighed for udbredelse ud til 4,1 meter, som er miljømålet. I dag er ålegræs i Løgstør Bredning udbredt ud til ca. 4,1 meter, dog enkelte steder ud til 4,4 meter. I Løgstør Bredning er makroalger udbredt ud til ca. 10 meter, men vil med de rette betingelser kunne udbrede sig til 17 meter. En dybdegrænse på 5 meter vil beskytte makroalger i sin udbredelse ud til denne dybdegrænse, men fiskeri efter blåmuslinger vil påvirke de makroalger som findes på vanddybder mellem 5 og 10 meter.

Af konsekvensvurderingen fremgår det, at makroalger i mængde og arts sammensætning primært findes på vanddybder under 4 meter. Det ansøgte fiskeri vil påvirke ca. 4,5 % af Natura 2000-området. Der vil dermed være store arealer, som vil være upåvirket af muslingefiskeri og hvor makroalger kan vokse samt gendannes i perioder mellem fiskeri. Fiskeriet vurderes ikke at påvirke sigtddybden eller de havpattedyr og havfugle, som er på udpegningsgrundlaget.

I henhold til konsekvensvurderingen fjernes skaller ikke i væsentligt omfang. Muslingefiskeriet vil påvirke bundfaunaen i de områder, som befiskes. Det ansøgte fiskeri vil som nævnt ovenfor påvirke 4,5 % af Løgstør Bredning. Gendannelsestiden for bundfauna er 1-2 år. Bundfaunaen i Løgstør Bredning vil med den relative lave arealmæssige påvirkning, som fiskeriet vil have, have mulighed for at gendanne sig.

Den kumulative påvirkning er for alle økosystemkomponenter under 10 %, på nær for makroalger, hvor den kumulative påvirkning er 12,8 %. Eutrofiering og resuspension er andre parametre, som kumulativt i sammenhæng med muslingefiskeri kan have en effekt på områdets miljø og især ålegræssets mulighed for udbredelse. I sommerperioden, hvor der kan forekomme perioder med eutrofe forhold med iltsvind, kan resuspension som følge af muslingefiskeri have en effekt i forhold til sigtddybde. Forstyrrelser i forhold til havpattedyr og havfugle kan kumulativt i relation til andre menneskeskabte aktiviteter medføre forstyrrelser.

Henrik Lund var positiv overfor at der nu indgik risikovurderinger i konsekvensvurderingerne, hvilket gør det nemmere at forholde sig til fiskeriets direkte betydning for arealet og påvirkningen af ålegræs. Mht. den

generelle dybdegrænse, som er fastsat til 5 meter, bygger denne alene på ålegræsproblematikken. Der bør tillades et fiskeri på lavere vanddybde. Erhvervet udelukkes fra fiskeri i store arealer, hvor der slet ikke forekommer ålegræs. En samlet arealpåvirkning vil ligeledes være mindre, hvis der tillades et fiskeri indenfor den fastsatte dybdegrænse.

Anja Boye oplyste, at det er med udgangspunkt i miljømålene, at dybdegrænsen er fastsat hvor den er. Ifølge konsekvensvurderingerne ses også, at der sikres størst biodiversitet ved en dybdegrænse på 5 meter. Ved tidligere møder i Muslingeudvalget var udkast til vandplaner i høring, men nu er planerne vedtagede, og miljømålene er fastsat. NaturErhvervstyrelsen agerer efter disse målsætninger og tilrettelægger fiskeriet, så fiskeriet ikke er i konflikt med miljømålene.

Per Dolmer bemærkede, at der til estimering af ålegræssets udbredelsesmuligheder, er anvendt data fra Naturstyrelsens transekter. Årsagen til, at ålegræs har fået så stor vægt i vurderingerne, er at der er bestemt mål herfor i vandrammedirektivet.

Jens Kjærulf supplerede med at nævne, at DSC netop er i gang med undersøgelse af transekter i Limfjorden, i samarbejde med Syddansk Universitet, hvor der arbejdes på udvikling af et værktøj, som kan præcisere forekomsten af ålegræs.

Endvidere bemærkede Jens Kjærulf, at der er et grundlæggende problem, ved ikke at have et værktøj til bestemmelse af den marine miljøtilstand – og intet system til tilstandsvurdering. Det er en misforståelse at tro, at ålegræs kan anvendes som værktøj til opfyldelse af habitatdirektivet.

Henning Mørk bemærkede at det er positivt med de fastsatte dybdegrænser og godt at det underbygges med statistiske data. Det er vigtigt at reagere på reel viden og ikke sandsynligheder.

### **c) Drøftelse af eventuelle høringssvar til de udsendte konsekvensvurderinger**

(Høringssvar fra DF blev uddelt af NaturErhvervstyrelsen på mødet).

Henrik S. Lund fremførte høringssvaret for DF. DF er positive overfor den nye risikobaserede tilgang til ålegræs, hvor sandsynligheden for påvirkning af ålegræs ved forskellige vanddybder er estimeret. DF bemærker, at der ved en minimumsvanddybde på 3 meter i Løgstør Bredning er sandsynlighed for, at fiskeri påvirker omkring 1 % af ålegræssets udbredelsesområde. DF undrer sig i den forbindelse over, at NaturErhvervstyrelsen vil fastsætte en minimums dybdegrænse på 5 meter. I stedet bør der laves ”ålegræskasser”, som placeres de steder hvor ålegræsset reelt forekommer, for at sikre en beskyttelse. Endvidere anbefales der flerårige licenser, som vil muliggøre vurderinger af fiskeriets effekt over en længere årrække. Dette vil samtidigt bidrage til bedre planlægning og et øget incitament til at investere.

Henning Mørk nævnte at DN ikke har nået, at fremsende høringssvar til de udfærdigede konsekvensvurderinger, men gerne ville opridse deres syn på dem. Isoleret ser DN positivt på de fastsatte dybdegrænser for ålegræs. Samtidigt er der tilfredshed med at konsekvensvurderingerne er blevet mere målrettede og at der er kommet fokus på de kumulative effekter – dog er det ikke nok at vurdere et gentagent fiskeri 3-5 år tilbage i tid. Eutrofiering bør tillige indgå som en parameter.

Den risikobaserede tilgang til ålegræsset kan ikke træde i stedet for kontant viden om udbredelsen, idet det jo er den faktiske udbredelse, der giver beskyttelseskrav, og konsekvensvurderingerne er mangelfulde mht. opgørelse af fiskeriets påvirkning af makroalger og bundfauna. Udbredelsen af makroalger bør undersøges ud

til 6 meters vanddybde. DN mener forsat, at fiskeri med bundsløbende redskaber ikke bør finde sted i naturbeskyttede områder.

Mette Blæsbjerg nævnte, at WWF også ser positivt på, at makroalgerne nu er kommet mere i fokus i konsekvensvurderingerne.

#### **d) Drøftelse af NaturErhvervstyrelsens vilkår til fiskeri efter blåmuslinger i visse Natura-2000 områder, v/ Søren Palle Jensen**

Søren Palle Jensen orienterede om vilkårene, som der vil blive fastsat for muslingefiskeriet. Vilkårene er de samme som for den foregående sæson. Dybdegrænsen fastholdes til 5 meter. De steder, hvor DTU Aqua har registreret ålegræsstrå ud til 5 meter, sættes dybdegrænsen til 6 meter. Der vil ligeledes være krav om anvendelse af den lette skraber og GPS/sensorudstyr, samt krav om genudlægning af sten.

Endvidere fastholdes begrænsningen af antallet af fartøjer, som må fiske i området samtidigt – af hensyn til ophvirvling af sediment mv. tillades der max. 15 fartøjer samtidigt i hvert produktionsområde i Løgstør Bredning og max. 10 i Lovns Bredning.

Tilladelser til fiskeri efter blåmuslinger udenfor habitatområderne vil kunne være klar til udsendelse så fiskeriet kan starte planmæssigt den 10. september 2012. Tilladelser til et evt. fiskeri i selve habitatområderne afventer den politiske beslutning om åbning af fiskeriet i bredningerne. Denne afklaring forventes at foreligge meget snart.

Søren Mattesen udtrykte utilfredshed med, at der ikke kunne meldes klart ud, hvornår og hvor meget som forventes at kunne fiskes i habitatområderne. Det giver ingen mening at afvente en udmelding, når det er nu at muslingernes kødkvalitet er som den skal være, og vejret er til at fiske i. Der har været en klar forventning om, at der på dette møde ville blive givet tilladelse til et fiskeri efter muslinger, da der allerede er taget åbningsprøver i de to habitatområder. Styrelsens dialog med erhvervet har været mangelfuld og giver et indtryk af, at der ønskes lukket helt ned for muslingefiskeriet. Der er svært at drive virksomhed, når meldingerne er så uklare. Søren Mattesen bemærkede, at det var nødvendigt at starte en politisk proces op efter mødet, idet hans virksomhed stod foran fyringer fordi udmeldinger om kvote, hvis nogen, lader vente på sig.

Jan Hansen og Christian Brink bemærkede at der bør være mere åbenhed omkring processen, så erhvervet ikke stilles overfor urimeligheder, som fx at fiskeriet ikke igangsættes som forventet.

Per Dolmer bemærkede at der evt. kunne kigges nærmere på, at revidere rulleplanen, således at processen for forvaltningen ikke er så tidspresset. DTU Aqua forventer fremover at stå med et stort datasæt af gps-oplysninger, som også skal indgå i rådgivningen.

Kaj Møller Jensen nævnte at en konsekvensvurdering for et område bør gælde, frem til at en ny foreligger, således vil et fiskeri i habitatområderne kunne fortsætte ind i en ny sæson.

Jakob Munkhøj Nielsen noterede sig erhvervets utilfredshed med processen og bemærkede, at NaturErhvervstyrelsen også er nødt til at følge de nødvendige processer i forhold til overholdelse af EU's direktiver. Den normale procedure er, at udvalget inddrages i drøftelserne af kvote og vilkår til fiskeriet, hvorefter den endelige vurdering af det ansøgte fiskeri kan foretages. Det er ikke muligt at udmelde en beslutning om fiskeri i habitatområderne på selve udvalgs mødet. Der har kørt en intern proces i huset siden foråret, og Jakob Munkhøj Nielsen anførte, at NaturErhvervstyrelsen vil arbejde for, at der allerede i starten

af næste uge, foreligger en afklaring for muslingefiskeriet i habitatområderne. Endvidere vil der skulle ses på overvejelserne omkring tilretning af rulleplanen. Jakob Munkhøj Nielsen fremhævede dog, at fiskeriet vil åbne udenfor habitatområderne planmæssigt.

#### **Ad 4. Drøftelse af østersfiskeri i Limfjorden**

##### **a) Gennemgang af østersbestandens status og udvikling de senere år v/ Per Dolmer**

Per Dolmer redegjorde for østersbestandens udvikling i Limfjorden, samt om foranstaltninger der kan understøtte en fremtidig østersproduktion i området. Undersøgelser viser, at der de sidste to år ikke har været størrelsestilvækst i bestanden, og at der ikke er registreret en væsentlig tilvækst i bestanden siden 2005. Formentlig skyldes den manglende rekruttering de kolde vintre. Bestanden karakteriseres som en bestand bestående af gamle individer med en vækstrate, der ikke modsvarer bestandens dødelighed, og er således en bestand uden umiddelbar tilvækst. I 2007-2010 var østersbestanden i Nissum bredning på 5.000-7.000 tons, mens den i 2012 vurderes, at udgøre 1.542 tons. Der har siden vurderingens afslutning i marts 2012 foregået et fiskeri efter østers i Nissum Bredning. DTU Aqua har beregnet hvilken minimumsbestand, der skal sikres i forhold til at sikre et langsigtet reproduktionspotentiale. Minimumsbestanden er estimeret til 1.481 tons for Nissum Bredning, og bestanden er dermed i foråret 2012 på et niveau, hvor DTU Aqua vurderer, at et fiskeri på bestanden ikke er bæredygtigt. Et begrænset fiskeri på 200 tons udenfor Nissum Bredning, i fx område 5, 6 og 9, vil dog være bæredygtigt for bestanden.

Erhvervet var enig med DTU Aqua i deres vurdering af, at østersbestanden igen i år er lav. Erhvervet ønsker dog en beskeden kvote i Nissum Bredning, idet de fiskbare østers uanset om de fiskes eller ej vil forsvinde. Endvidere er den generelle holdning i erhvervet, at der findes en stor bestand af østers inde på det lave vand. Der efterspørges på den baggrund en analyse af østersbestanden på lavt vand.

Per Dolmer nævnte, at der i historisk perspektiv ikke har været indikationer af udvandring fra lavt til dybt vand. Rekruttering på lavt vand (< 3-4 meter) antages ikke at influere på rekrutteringen, som foregår på det dybere vand.

Søren Mattesen mente, at der måtte forekomme en rekruttering - tilbage i sen-90'erne var der også en kritisk lav bestand, bestanden som er der nu må antages at stamme fra rekruttering på lavt vand.

Jens Kjærulf orienterede om at DSC i fællesskab med DF har søgt midler under Fiskeriudviklingsprogrammet (EFF) til et projekt, der skal vurdere østersbestanden på lavt vand.

##### **b) Drøftelse af NaturErhvervstyrelsens forslag til kvote for 2012/2013-sæsonen v/ Anja Boye**

Anja Boye orienterede om at der på mødet afholdt i juni måned i NaturErhvervstyrelsen sammen med DTU Aqua og erhvervet, var blevet drøftet den nuværende kritisk lave østersbestand. På baggrund af den lave bestand, mener NaturErhvervstyrelsen ikke at der har været belæg for at bestille en egentlig konsekvensvurdering af østersfiskeriet.

Kvoten for 2011/2012 sæsonen var på 450 tons østers, som kunne fiskes i Nissum Bredning. Ifølge



konsekvensvurderingen for 2011/2012 vil et fiskeri efter 450 tons østers påvirke ca. 10-20 % af det marine areal. Samme arealmæssige påvirkning vurderer DTU Aqua, at østersfiskeriet har udgjort for de forrige sæsoner. Dermed er den kumulative effekt af østersfiskeriet for de forrige sæsoner ca. 50 %.

Tætheden af østers er i foråret 2012 vurderet til, at være halveret i forhold til 2011/2012 sæsonen. Dermed vil et fiskeri efter den samme kvote på 450 tons påvirke ca. 20 % af arealet. Den kumulative påvirkning for de sidste 5 sæsoner kan således antages at udgøre ca. 60-70 %. Til sammenligning udgør de kumulative effekter samlet set under 5 % for muslingefiskeriet.

Det er NaturErhvervstyrelsens vurdering, at fiskeri efter østers med den lave tæthed, som er målt i foråret sammenholdt med forgangne sæsoners fiskeri, ikke vil være i overensstemmelse med de forpligtigelser NaturErhvervstyrelsen har i relation til habitatdirektivet. Hertil kommer, at østersbestanden er faldende og at et fiskeri uanset kvote, ikke vil være bæredygtigt for bestanden. NaturErhvervstyrelsen ønsker en forsvarlig forvaltning af østersbestanden, og vælger at følge den biologiske rådgivning om, ikke at tillade et østersfiskeri i Nissum Bredning for sæsonen 2012/2013, men at tillade et fiskeri efter østers på 200 tons udenfor Nissum Bredning Natura 2000-området, i fx område 5, 6 og 9.

Erhvervet var ikke enig i vurderingen af, at der ikke er basis for et østersfiskeri i Nissum Bredning. Vurderingen er alene udført på baggrund af den bestand, der findes i det område, der er udlagt til fiskeri - bestanden som findes udenfor dette område indgår ikke i vurderingen.

Christian Brink mente, at hvis der i sidste sæson var estimeret en arealpåvirkning på 10 % ved et fiskeri på 450 tons, vil et fiskeri på det halve (225 tons) ikke øge arealpåvirkningen i fiskesæsonen 2012/2013.

Kaj Jensen fandt det bekymrende, at der ikke tillades et fiskeri, når der er så stor usikkerhed omkring bestandens størrelse. Den usikkerhed som der er, bør komme fiskeriet til gode.

Henning Mørk efterspurgte dokumentation for, at det er bæredygtigt for bestanden, at tillade fiskeri efter 200 tons udenfor habitatområdet i områderne 5, 6 og 9 hvor bestanden kun udgør 530 tons, når det bestandsmæssigt ikke er biologisk sikkert at tage 250 tons i Nissum Bredning ud af en bestand på 1542 tons. Uden dokumentation herfor (rekruttering fra lavere vand f.eks.) vil det være forvaltningsmæssigt uforsvarligt at tillade et fiskeri der. Endvidere argumenterede Henning Mørk for at DTU Aqua's bestandsvurderinger er estimeret og derfor kan usikkerheden gå begge veje. Den usikkerhed der er i bestandsvurderingen, kan derfor ikke komme fiskeriet til gode.

Anja Boye fremhævede, at fiskeriet skal være bæredygtigt for bestanden såvel som for naturen, og med en kumulativ påvirkning i størrelsesordenen ca. 60 % kan et fiskeri efter østers ikke tillades i Nissum Bredning.

#### **Ad 5. Orientering om kommunalt ønske om erhvervsmæssig udnyttelse af stillehavsøsters i Vadehavet v/ Pernille B. Jensen**

Pernille B. Jensen orienterede kort om ønske fra Varde Kommune, som gerne vil udnytte den invasive stillehavsøsters kommercielt. Ønsket er fremkommet i forbindelse med at internationale medier tidligere på året var på en arrangeret østerstur i Vadehavet – hvilket gav megen omtale. En kombination af megen omtale, og at der på nabøen Sylt foregår en succesfuld kommerciel udnyttelse af arten, hvor arten sælges som

gourmetspise på områdets restaurationer – har gjort at Varde Kommune ser en mulighed i indsamling og salg af arten. Kommunen havde i den forbindelse indbudt til møde i august for at få klarlagt reglerne omkring indsamling, salg og kontrol. Naturstyrelsen, som har ressortansvar for invasive arter, anser ikke stillehavsøsters for at være særlig aggressiv og vil ikke have noget forbehold så længe de optages ved håndkraft – specielt set i lyset af at arten ikke indgår som fødegrundlag for områdets fugle. Fødevarestyrelsen var også til stede og oplyste om krav til egenkontrol og økonomien heri. Det estimeres at udgiften ligger på ca. 4.000-5.000 kr. i prøvetagninger pr. uge pr. fiskeområde. Kommunen er nu gået i tænkeboks, og vil i den kommende tid afklare interessen fra lokalerhvervene. Hvis kommunen ønsker at gå videre med ideen, vil NaturErhvervstyrelsen fremsætte krav om screening/konsekvensvurdering af det ansøgte ”fiskeri”, så det ikke skader udpegningsgrundlaget i området.

Knud Flensted nævnte, at det var vigtigt, at der i dette tilfælde laves en konsekvensvurdering, som var anderledes end dem man så lavet for Limfjorden. Der er i Vadehavet andre forhold, som der skal hensyn til.

Kaj Møller Jensen oplyste, at der er blevet konstateret forekomst af stillehavsøsters i Nissum Bredning. Hvis fiskeriet efter blåmuslinger begrænses i bredningen, kan man frygte at stillehavsøsters overtager området.

Christian Brink mente, at udvikling af en nicheproduktion af stillehavsøsters kan have interesse for medlemmerne af Danish Seafood Association - specielt nu hvor østerskvoten i Limfjorden reduceres.

#### **Ad 6. Evt.**

Jakob Munkhøj Nielsen oplyste at NaturErhvervstyrelsen fremover vil søge at forbedre dialogen om igangværende beslutningsprocesser til udvalgs kredsen, og indkalde til ekstraordinære møder efter behov.